

Edytorial

Przedsiębiorczy uniwersytet

Edukacja dla przedsiębiorczości (*entrepreneurship education*) łączy w sobie dorobek nauk behawioralnych (głównie psychologii, socjologii, pedagogiki) oraz nauk ekonomicznych (głównie ekonomii i zarządzania). Nieodzowną częścią edukacji dla przedsiębiorczości jest niewątpliwie szeroko rozumiana edukacja ekonomiczna (w tym edukacja biznesowa i edukacja finansowa), w swoim zakresie jest jednak ona dużo szersza, a wspomagana jest przez bardzo rozwiniętą dydaktykę – przedsiębiorczą pedagogikę (*entrepreneurship pedagogy*).

Polska literatura przedmiotu zawiera wiele pokrewnych, a z pozoru wręcz równoznacznych pojęć, takich jak nauczanie przedsiębiorczości, kształcenie w zakresie przedsiębiorczości, edukacja dla przedsiębiorczości, edukacja w zakresie przedsiębiorczości, edukacja na rzecz przedsiębiorczości, edukacja przedsiębiorczości, przedsiębiorcza edukacja. Podobna sytuacja występuje również w języku angielskim, przy czym zdecydowanie dominującym i najszerszym pojęciem jest *entrepreneurship education*, co zgodnie z założeniami translatyki można przetłumaczyć jako edukacja przedsiębiorczości¹, choć takie zwroty jak edukacja dla przedsiębiorczości czy edukacja na rzecz przedsiębiorczości też mają swoje merytoryczne uzasadnienie.

Obecnie edukacja w zakresie przedsiębiorczości staje wobec współczesnych wyzwań cywilizacyjnych, w tym gospodarczych. Narodowe systemy edukacyjne (również polski system edukacyjny) wymagają intensyfikacji edukacji na rzecz kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości, ale także i edukacji

¹ Tłumaczenie to jest dość rzadko stosowane w krajowej literaturze przedmiotu, choć przez analogię (*economics education*, *economic education* – edukacja ekonomiczna, *business education* – edukacja biznesowa) może być uważane za jedno z lepszych określeń.

ekonomicznej, a kwestia ta jest podnoszona przez coraz szersze grono ekspertów. Doświadczenia ostatniego globalnego kryzysu finansowego oraz kryzysu zadłużeniowego w Unii Europejskiej jedynie potwierdziły zbyt niską świadomość ekonomiczną społeczeństwa europejskiego (w tym polskiego).

Zgodnie z licznymi badaniami unijnymi nauczanie przedsiębiorczości w Europie dotyczy głównie studentów zapisanych na kierunki ekonomiczne i menedżerskie², natomiast dla studentów studiujących na innych kierunkach³ liczba zajęć z zakresu przedsiębiorczości i innowacji jest ograniczona, lub wręcz brak takich treści. W krajach europejskich przedsiębiorczość pozostaje przede wszystkim przedmiotem nieobowiązkowym i zwykle oferuje się go jako osobny fakultatywny przedmiot, nieuwzględniony w obowiązkowych programach kształcenia. Istnieje zatem pilna potrzeba podjęcia dyskusji nad kształtem nauczania przedsiębiorczości na poziomie akademickim.

Tematyka edukacji dla przedsiębiorczości spotkała się z wyjątkowo obfitą odpowiedzią ze strony potencjalnych autorów, dlatego aż dwa numery czasopisma poświęcono temu zagadnieniu, a objętość każdego z tych dwóch numerów tematycznych została wyjątkowo rozbudowana.

Bieżący numer „Horyzontów Wychowania” jest kontynuacją numeru czerwcowego (Vol. 13, No. 26), którego tematem przewodnim była „Edukacja dla przedsiębiorczości”. Tematyka ta jest rozwijana, jednak rozważania dotyczą nauczania akademickiego, stąd tematem przewodnim tego numeru jest „Przedsiębiorczy uniwersytet”.

Krzysztof Wach

² Są to głównie takie kierunki jak: ekonomia, finanse i rachunkowość, rachunkowość i kontroling, informatyka i ekonometria, międzynarodowe stosunki gospodarcze, gospodarka przestrzenna, gospodarka publiczna, zarządzanie, zarządzanie i inżynieria produkcji, marketing i komunikacja rynkowa.

³ Tj. inne kierunki społeczne (poza ekonomicznymi, kierunki humanistyczne, kierunki przyrodnicze, kierunki ścisłe, kierunki techniczne).

Editorial

Entrepreneurial University

Entrepreneurship education combines the findings of behavioural sciences (mainly psychology, sociology, and education) and economic sciences (mainly economics and management). Broadly understood economics education (which includes business education and financial education) is an inseparable part of entrepreneurship education, although it is much more wider in scope and, additionally, aided by entrepreneurship pedagogy.

Polish subject literature covers various related concepts, which sometimes might even seem identical, such as teaching entrepreneurship, education in the area of entrepreneurship, education for entrepreneurship, education of entrepreneurship, or entrepreneurial education. A similar phenomenon can be found in English literature, where the term *entrepreneurship education* is the most frequently used, although the term *education for entrepreneurship* can also be found.

At present entrepreneurship education has to face contemporary civilizational challenges, which include the ones directly connected with economics. National education systems (including the one in Poland) should intensify their educational contents towards creativity, innovation, and entrepreneurship, which is a direction advocated by a growing body of experts. Experiences of the last global financial crisis and the debt crisis in the European Union confirmed too low economic awareness among the European societies (including Poland).

According to numerous research conducted in Europe, entrepreneurship education in this part of the world is primarily offered to students of economic and managerial faculties,¹ while in

¹ They usually include the following ones: economics, finances and accounting, international economic relations, spatial management, public economy,

case of students of other faculties² the number of hours devoted to teaching entrepreneurship and innovation is severely limited or even non-existent. In European countries entrepreneurship is usually an optional subject, and that is why the urgent need to initiate a debate on the shape of entrepreneurship education at the university level.

As the suggestion to analyse entrepreneurship was met with an enthusiastic response from our potential authors, we decided to devote two volumes of our journal to this topic and both cover a wide range of issues.

The present volume of "Horizons of Education" is a continuation of the June volume (Vol. 13, No. 26), which was devoted to "Entrepreneurship Education." We remain in this area, yet this time we focus on tertiary level education, hence its main motif is "Entrepreneurial university."

Krzysztof Wach

management, management and product technology, marketing and market communication.

² That is, other social faculties (humanities, natural sciences, sciences, technical studies).